

Briselē, 23.2.2021.
SWD(2021) 36 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums
Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums

par Savienības dalību Eiropas Metroloģijas partnerībā, ko kopīgi sākušas vairākas dalībvalstis

{COM(2021) 89 final} - {SEC(2021) 91 final} - {SWD(2021) 35 final}

Kopsavilkuma lapa
Ietekmes novērtējums par Eiropas Metroloģijas partnerību
A. Rīcības nepieciešamība
Kāda ir problēmas būtība un kāpēc problēma ir nozīmīga ES mērogā?
Metroloģija ir zinātniska mērījumu pētīšana. Tā ir viens no galvenajiem faktoriem, kas veicina ekonomisko un sociālo aktivitāti, un tāpēc tā dod sabiedrisku labumu. Patlaban metroloģijas pētniecības programmām trūkst ietekmes ES līmenī darbību sadrumstalotības un dalībvalstu centienu dublēšanās dēļ. Vienlaikus Eiropa izjūt palielinātu globālo konkurenci metroloģijā, jo pieaug nepieciešamība pēc metroloģijas risinājumiem, kas vērsti uz topošām tehnoloģijām un jaunu produktu izstrādi. Turklāt, ņemot vērā, ka palielinās sabiedrības problēmas, kuru risināšanai ir vajadzīgi uzticami standarti un noteikumi, ir steidzami jānovērš tas, ka metroloģija nav pietiekami integrēta inovācijas sistēmā Eiropas līmenī.
Kas būtu jāpanāk?
Līdz 2030. gadam šai iniciatīvai, izmantojot specializētus Eiropas mēroga tīklus, būtu jāsniedz tādi metroloģijas risinājumi, kas ir vismaz tikpat labi kā tie, ko sniedz globālie jomas līderi. Šiem metroloģijas risinājumiem līdz ar svarīgu topošo tehnoloģiju pieņemšanu un izmantošanu būtu jāatbalsta jaunu inovatīvu produktu un pakalpojumu pārdošana. Risinājumiem arī būtu jāveicina tādu īpašu standartu un noteikumu efektīva izstrāde un īstenošana, kuri ir pamatā publiskajai politikai, kas vērsta uz sabiedrības problēmu risināšanu.
Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)?
Līdzšinējais ES līmeņa atbalsts ir apliecinājis iespējas veicināt metroloģijas pētniecības centienu augsta līmeņa integrāciju visā Eiropā. Līdz šim integrāciju ir virzījusi augšupēja sadarbība projektu līmenī. Ņemot vērā tās augošo nozīmi topošu tehnoloģiju veicināšanā un reaģēšanā uz sabiedrības problēmām, ir vajadzīga stratēģiskāka pieeja metroloģijas centienu integrācijai, lai nostiprinātu pētniecību konkrētos virzienos. Attiecīgi ES līmeņa rīcība pēc 2020. gada notiks pēc tādas programmatiskākas pieejas izstrādes un īstenošanas, kuras mērķis ir metroloģijas pētniecība jomās, kas ir tehnoloģiski un sabiedriski svarīgas.
B. Risinājumi
Ar kādiem risinājuma variantiem var sasniegt izvirzītos mērķus? Vai ir kāds visvēlamākais risinājums? Iemesli (ja nav)
Pamatscenārijs ir finansēšana ar aicinājumiem darba programmā "Apvārsnis Eiropa". Šis risinājums nozīmē, ka darbībām nevarēs piesaistīt valstu institucionālo finansējumu. Risinājums ietekmētu tikai atsevišķu projektu rezultātu. Otrs risinājums ir izveidot līdzfinansētu partnerību, kurā darbības finansē valstu metroloģijas institūtu konsorcijs kopā ar programmu "Apvārsnis Eiropa". Izmantojot šo risinājumu, būs ierobežota to subjektu dalība, kas nebūs metroloģijas institūtu konsorcijs. Trešais risinājums ir institucionalizēta partnerība saskaņā ar LESD 185. pantu. Pamatojoties uz priekšmaksājumiem par visu iniciatīvas periodu, valstu institucionālais finansējums tiks piesaistīts ilgtspējīgu Eiropas metroloģijas tīklu ilgtermiņa sistēmai, kura galvenokārt pievērsīsies metroloģijas pētniecības spējas uzlabošanai ES līmenī svarīgās jomās, kas ietekmē topošās tehnoloģijas un sabiedrības problēmas. Šāds finansēšanas risinājums nodrošinās tādu tvērumu, lai varētu piesaistīt plašu ārējo dalībnieku loku visā metroloģijas vērtības ķēdē, tai skaitā standartu noteicējus un regulatorus, kā arī citus galalietotājus. Tāpēc šis ir vēlamais risinājums.
Kāds ir dažādu ieinteresēto personu viedoklis? Kuru no risinājuma variantiem tās atbalsta?
Ieinteresēto personu viedokļi ir konsekventi neatkarīgi no respondenta veida, un tas liecina, ka institucionalizēta partnerība saskaņā ar 185. pantu ir vēlamais risinājums, jo tai ir potenciāls ieviest ilgtermiņa, stratēģisku un

programmātisku pieeju.
C. Vēlamākā risinājuma ietekme
Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamais risinājuma variants (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājuma varianti)?
Ekonomiskajiem ieguvumiem ir gan tiešs, gan netiešs komponents. Tiešais komponents ir palielināta instrumentu un saistīto pakalpojumu pārdošana rūpniecībā. Tas tiek lēsts 50 miljonu EUR gadā. Turklāt mērķim veicināt inovāciju stratēģiskās lietojuma jomās netieši ir papildu ilgtermiņa sviras efekts uz pārdošanu. Sociālie un vidiskie ieguvumi ir tieši saistīti ar specializētajiem metroloģijas tīkliem. Tīkli nodrošina īpašus metroloģijas risinājumus visām ieinteresētajām personām visā metroloģijas vērtības ķēdē, tostarp rūpniecībai, galalietotājiem un iedzīvotājiem.
Cik izmaksās vēlamākais risinājuma variants (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājuma varianti)?
Galvenās izmaksas ir saistītas ar iniciatīvas administratīvajām izmaksām, kurām ir noteikts 5 % ierobežojums no kopējā budžeta. Iepriekšējām iniciatīvām saskaņā ar LESD 185. pantu šī procentuālā daļa bijusi mazāka.
Kāda būs ietekme uz MVU un konkurētspēju?
Veicinot topošo tehnoloģiju ieviešanu un izmantošanu, iniciatīva palīdzēs MVU un lielajiem uzņēmumiem iegūt tirgus daļu pasaules tirgū, pārdodot jaunus inovatīvus produktus un pakalpojumus, tādējādi sekmējot konkurētspēju. Atbalstot mērķim piemērotu standartu un noteikumu izstrādi un īstenošanu, iniciatīva samazinās uzņēmumu atbilstības nodrošināšanas izmaksas, tādējādi vēl vairāk sekmējot konkurētspēju.
Vai tiks būtiski ietekmēti valstu budžeti un pārvaldes iestādes?
Apvienojot resursus un koncentrējoties uz kopīgām stratēģiskām prioritātēm, iniciatīva dos dalībvalstīm iespēju palielināt publisko investīciju efektivitāti un atdevi ekonomiskās un sociālās ietekmes ziņā. Finanšu saistību ziņā valsts finansējums tiktu piešķirts uz visu iniciatīvas darbības laiku. Administratīvais slogs valstu līmenī būtu jāsamazina, pārvaldot iniciatīvu Eiropas līmenī ar īpašu īstenošanas struktūru.
Vai būs vēl kāda cita būtiska ietekme?
Šī iniciatīva ļaus Eiropai saglabāt savu vadošo lomu metroloģijas pētniecībā pasaulē, jo finansējums metroloģijas jomā stratēģiskām prioritātēm būs vismaz līdzvērtīgs konkurentu finansējumam. Šī iniciatīva dos Eiropai iespēju efektīvāk reaģēt uz sociālo satricinājumu pašreizējo straujo tempu, jo varēs izstrādāt pielāgotus mērīšanas risinājumus, ar kuriem risināt sociālās problēmas tādās jomās kā veselība, vide un enerģētika. Tā arī uzlabos Eiropas spēju efektīvi reaģēt uz tādām globālām ārkārtas situācijām kā Covid-19 pandēmija. Šī iniciatīva ļaus Eiropai kļūt par līderi taisnīgu un pārredzamu starptautisko tirdzniecības noteikumu noteikšanā un reaģēšanā uz globālām ārkārtas situācijām, piemēram Covid-19 pandēmiju.
Proporcionalitāte
Vēlamais risinājums ir vienīgais risinājums, ar ko var sasniegt visus mērķus.
D. Turpmāka rīcība
Kad rīcībpolitika tiks pārskatīta?
Vēlākais 2024. gada beigās notiks vidusposma pārskatīšana, kurā cita starpā tiks izvērtēts progress virzībā uz mērķu sasniegšanu, tostarp izejas stratēģija, kuras pamatā ir Eiropas mēroga tīkli.